

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ - ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ (Α.Ο.Θ.)**

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΘΕΜΑ Α

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Ένα στρέμμα γης, όσο παραμένει ακαλλιέργητο, είναι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής.
- β.** Ο όρος «θεωρία των τιμών» χρησιμοποιείται αντί του όρου «μακροοικονομική ανάλυση».
- γ.** Οι εμπορικές τράπεζες επιδιώκουν ταυτόχρονα τη μεγιστοποίηση των κερδών τους και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου που αναλαμβάνουν.
- δ.** Στη φάση της κρίσης του οικονομικού κύκλου, η αύξηση της παραγωγής γίνεται δυσκολότερη, το κόστος παραγωγής αυξάνεται και η αύξηση των τιμών γενικεύεται.
- ε.** Το ονομαστικό Α.Ε.Π. αυξάνεται μόνο, όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί.

Μονάδες 15

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό κάθε μίας από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Αν το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ είναι 2, αυτό σημαίνει ότι:

α. Για να παραχθούν δύο μονάδες του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν δύο μονάδες του αγαθού X.

β. Για να παραχθούν δύο μονάδες του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν δύο μονάδες του αγαθού Ψ.

γ. Για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν δύο μονάδες του αγαθού Ψ.

δ. Για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν δύο μονάδες του αγαθού X.

2. Να επιλέξετε ποιο από τα παρακάτω αποτελεί μεταβιβαστική πληρωμή:

α. δαπάνες για επενδύσεις που αυξάνουν το κεφάλαιο της οικονομίας

β. επιδόματα ανεργίας

γ. μισθοί δημοσίων υπαλλήλων

δ. δαπάνες για γραφική ύλη.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

B1. Η χώρα Α έχει πληθωρισμό και διανύει περίοδο χαμηλής σχετικά ζήτησης, δηλαδή ανεργίας και μείωσης των εισοδημάτων.

α) Να αναφέρετε ονομαστικά το είδος του πληθωρισμού που εμφανίζεται στην παραπάνω οικονομία, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες οικονομικές συνθήκες (μον. 3) και να αναλύσετε τρία (3) βασικά αίτια που προκαλούν το συγκεκριμένο είδος πληθωρισμού (μον. 12).

- β) Να εξηγήσετε τι σημαίνει ρυθμός πληθωρισμού 6% (μον. 4).
- γ) Να περιγράψετε τις συνέπειες του πληθωρισμού στους αποταμιευτές (μον. 6).

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να αναφέρετε τις οικονομικές αποφάσεις που παίρνουν τα νοικοκυριά σχετικά με τη χρησιμοποίηση των εισοδημάτων τους (μον. 6) και τους παράγοντες που επηρεάζουν αυτές τις αποφάσεις (μον. 5). Ποια είναι η βασική επιδίωξη των νοικοκυριών στη λήψη των παραπάνω αποφάσεων (μον. 1);

Μονάδες 12

Γ2. Ο Λ, που είναι μέλος ενός νοικοκυριού, αποφασίζει να αποταμιεύσει το ποσό των 150.000 ευρώ κάνοντας κατάθεση σε λογαριασμό ταμιευτηρίου σε εμπορική τράπεζα. Η τράπεζα αυτή, αφού κρατήσει ως ρευστά διαθέσιμα το 10% της παραπάνω κατάθεσης, δανειοδοτεί με το υπόλοιπο ποσό τον επιχειρηματία Μ, ο οποίος με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα και καταθέτει ολόκληρο το ποσό. Από την κατάθεση όψεως του Μ, η τράπεζα κρατά το ποσοστό 10% των ρευστών διαθεσίμων και το υπόλοιπο ποσό το χορηγεί ως δάνειο στο άτομο Ν.

- α) Να υπολογίσετε την ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα από τις παραπάνω συναλλαγές (μον. 5).
- β) Αν η Κεντρική Τράπεζα αυξήσει το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων σε 20%, να υπολογίσετε και να σχολιάσετε τη μεταβολή στην ποσότητα του χρήματος που θα δημιουργήσει η εμπορική τράπεζα από τις παραπάνω συναλλαγές (μον. 6).

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

γ) Να αναφέρετε το λόγο για τον οποίο η Κεντρική Τράπεζα επιβάλλει στις εμπορικές τράπεζες το ποσοστό ρευστών διαθεσίμων (μον. 2).

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Δ

Μία υποθετική οικονομία παράγει μόνο τρία (3) αγαθά, το Α, το Β και το Γ, τα οποία ακολουθούν τέσσερα (4) στάδια παραγωγής, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Στάδια παραγωγής	Αγαθό Α		Αγαθό Β		Αγαθό Γ	
	Αξία πώλησης (σε ευρώ)	Προστιθέμενη Αξία (σε ευρώ)	Αξία πώλησης (σε ευρώ)	Προστιθέμενη Αξία (σε ευρώ)	Αξία πώλησης (σε ευρώ)	Προστιθέμενη Αξία (σε ευρώ)
1 ^ο	70.000			80.000	50.000	
2 ^ο	120.000			30.000		30.000
3 ^ο	150.000			60.000		40.000
4 ^ο	200.000			50.000	200.000	

Δ1. Αφού αντιγράψετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα κενά κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Μονάδες 15

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) σε τρέχουσες τιμές της παραπάνω υποθετικής οικονομίας (μον. 1) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 2).

Μονάδες 3

Δ3. Αν ο πληθυσμός της παραπάνω υποθετικής οικονομίας είναι 2.000 άτομα, ο μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός είναι το 10% του πληθυσμού και οι άνεργοι είναι 360 άτομα, να υπολογίσετε:

- α) το ποσοστό ανεργίας (μον. 5) και
β) τους απασχολούμενους (μον. 2).

Μονάδες 7

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ